Pirkanmaan
hyvinvointialue

Lyhytpsykoterapian palvelusetelin sääntökirja, palvelukohtainen osa

Muutettu 19.5.2026 § 9

Sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

Pirkanmaan hyvinvointialue | PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi | pirha.fi

Sisällys

2 Palvelukohtainen osa 3
2.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat 3
2.2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja 3
2.3 Palvelun sisältövaatimukset 3
2.3.1 Lyhyt yksilöpsykoterapeuttinen hoitojakso 3
2.3.2 Lyhyt ryhmäpsykoterapeuttinen hoitojakso 3
2.3.3 Lyhyt perheterapeuttinen hoitojakso 4
2.4 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset 4
2.5 Laadun seuranta ja raportointi 4
2.6 Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen 4
2.6.1 Palvelun virhe 4
2.6.2 Reklamaatio ja palaute 5
2.7 Palvelusetelin arvo ja palveluiden sallittu hinnoittelu 5
2.8 Laskutus 5
2.9 Muut erityiset määräykset 5
2.9.1 Palveluntuottajaksi hakeutuminen 6
2.9.2 Voimassaolo 6
3 LIITTEET 8
3.1 Liite 1: Hintaliite 8

2 Palvelukohtainen osa

Palvelusetelin myöntää joko Pirkanmaan hyvinvointialueen Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastuuyksikkö tai Avopalvelut-linjan mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastuualue voimassa olevien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti, ja niillä hankittavat palvelut vastaavat sisällöltään Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaavia palveluja.

Palvelusetelillä tarjotaan lyhyttä yksilö- ja ryhmäpsykoterapiaa sekä perheterapiaa. Palveluseteli myönnetään joko 10 tai 20 käyntikerralle. Myönnetylle palvelusetelille ei myönnetä lisäkäyntikertoja, mutta voimassaoloaikaa voidaan pidentää perustellusta syystä ja tällöin, ennen palvelusetelin voimassaoloajan päättymistä, tulee olla yhteydessä palvelusetelin myöntäneeseen tahoon.

2.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat

Palvelusetelin lyhytpsykoterapiajaksot on kohdistettu aikuisille (avoterveydenhuolto) ja heidän perheilleen sekä 8–17-vuotiaille lapsille ja nuorille ja heidän perheilleen.

Palveluseteli voidaan myöntää Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakkaalle. Lapsilla ja nuorilla on edellytyksenä käynnissä oleva hoitosuhde. Palvelusetelin myöntäminen perustuu Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluissa tehtävään potilaskohtaiseen arvioon.

2.2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja

Asiakas valitsee itse palveluntuottajan Pirkanmaan hyvinvointialueen ylläpitämästä, palveluntuottajien rekisteristä ottamalla yhteyttä palveluntuottajaan käyntien sopimiseksi. Ensimmäisen käynnin on toteuduttava neljän (4) kuukauden kuluessa palvelusetelin myöntämisestä. Palveluseteli on voimassa vuoden setelin myöntämispäivästä laskettuna. Ensisijaisesti käynnit tulee toteuttaa 1 x viikossa. Kirjallinen loppuyhteenveto tehdään laaturekisterissä viimeistään yhden (1) kuukauden sisällä työskentelyjakson päättymisestä.

2.3 Palvelun sisältövaatimukset

Lyhyet psykoterapiajaksot aikuisille, lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen.

2.3.1 Lyhyt yksilöpsykoterapeuttinen hoitojakso

Palveluseteli voidaan myöntää lyhytpsykoterapeuttiseen työskentelyyn soveltuvaan ongelmaan, jossa tavoitteen arvioidaan olevan saavutettavissa hoitojakson aikana. Myönnettävän hoitojakson pituus on joko 10 tai 20 kertaa.

2.3.2 Lyhyt ryhmäpsykoterapeuttinen hoitojakso

Palveluseteli voidaan myöntää lyhytpsykoterapeuttiseen työskentelyyn soveltuvaan ongelmaan, jossa tavoitteen arvioidaan olevan saavutettavissa hoitojakson aikana. Myönnettävän hoitojakson pituus on joko 10 tai 20 kertaa.

2.3.3 Lyhyt perheterapeuttinen hoitojakso

Palveluseteli voidaan myöntää perheelle, joka voi koostua aikuisista perheenjäsenistä (sisältää pariterapian) tai aikuisista ja alaikäisistä. Tavoitteena voi olla perheen vuorovaikutuksen helpottaminen, lasten hyvinvoinnin lisääminen liittyen vanhemman psyykkiseen sairastamiseen tai muu lyhytpsykoterapeuttiseen työskentelyyn soveltuva ongelma, jossa tavoitteen arvioidaan olevan saavutettavissa hoitojakson aikana. Myönnettävän hoitojakson pituus on joko 10 tai 20 kertaa.

2.4 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Palveluntuottajan henkilökunnan tulee täyttää vaadittavat pätevyysvaatimukset, joita ovat lääkärin, psykologin, sosiaalityöntekijän, sairaanhoitajan peruskoulutus tai muu soveltuva sosiaali- tai terveydenhuollon koulutus ja psykoterapeuttikoulutus. Palveluntarjoajalla tulee olla oikeus käyttää Lupa- ja valvontaviraston myöntämää psykoterapeutti-nimikettä ja hänen tulee olla rekisteröitynyt JulkiTerhikkiin/JulkiSuosikkiin.

Lisäksi vaaditaan riittävä kokemus psykoterapiatyöstä. Lapsille ja nuorille psykoterapioita tarjoavilta palveluntuottajilta edellytetään, että heillä on kokemusta ja koulutusta erityisesti kyseiselle kohderyhmälle toteutetuista psykoterapioista.

Koulutusvaatimukset palvelusisällöittäin:

- Yksilöpsykoterapia: Terapeutti on kouluttautunut yksilöpsykoterapiaan.
- Ryhmäpsykoterapia: Terapeutti on kouluttautunut ryhmäpsykoterapiaan.
- Perhepsykoterapia: Terapeutti on kouluttautunut perhepsykoterapiaan.
- Paripsykoterapia: Terapeutti on kouluttautunut paripsykoterapiaan.

2.5 Laadun seuranta ja raportointi

Hyvinvointialue valvoo hyväksymiensä palveluntuottajien palvelujen laatua ja varmistaa, että palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain sekä sääntökirjan mukaiset kriteerit. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja.

2.6 Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen

Asiakkaalla on oikeus vaihtaa palveluntuottajaa kesken palvelusetelin voimassaoloajan.

2.6.1 Palvelun virhe

Jos Palveluntuottajan toiminta on tämän sääntökirjan, voimassa olevan lainsäädännön tai viranomaismääräysten taikka asiakkaan palvelusuunnitelman vastaista, palvelussa on virhe. Virheestä tulee reklamoida ja se tulee korjata viipymättä. Hyvinvointialue voi sanktioida esimerkiksi toistuvia virheitä ja peruuttaa palveluntuottajan hyväksymisen.

2.6.2 Reklamaatio ja palaute

Palveluntuottajan tulee raportoida hyvinvointialueelle vuosittain niistä palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista valituksista, kanteluista ja reklamaatioihin johtaneista syistä sekä niiden seurauksena tehdyistä toimenpiteistä, jotka eivät ole sähköisessä järjestelmässä.

2.7 Palvelusetelin arvo ja palveluiden sallittu hinnoittelu

Hyvinvointialueen palveluntuottajalle maksama kiinteä tuntihinta (hintaliite) sisältää kaikki palvelun tuottamisesta aiheutuvat kulut.

Palvelut ovat asiakkaille maksuttomia.

2.8 Laskutus

Palveluntuottajat laskuttavat Pirkanmaan hyvinvointialuetta kuukausittain toteutuneiden käyntien mukaisesti PSOP-järjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue kustantaa palveluseteliin liittyvässä asiakastyössä tarpeelliset tulkkipalvelut. Tulkin tarpeen ilmaantuessa palveluntuottaja ottaa yhteyttä vastuuyksikköön, josta tulkkipalvelu tilataan. Palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa hyvinvointialueelta alle 48 tunnin sisällä peruutetusta ajasta voimassa olevien hintojen mukainen korvaus. Tämä vähennetään asiakkaan käyntikerroista. Kahden alle 48 tunnin sisällä ilman perusteltua syytä tehdyn peruutuksen jälkeen palveluntuottaja on velvollinen keskustelemaan asiakkaan kanssa työskentelyn jatkamisesta. Mikäli asiakas jättää kokonaan perumatta sovitun ajan, palveluntuottajalla on oikeus laskuttaa hyvinvointialuetta kyseisestä ajasta. Palveluntuottaja ei saa laskuttaa asiakkaalta mitään palvelusetelipalvelun tuottamiseen liittyvää lisämaksua.

Mikäli asiakas vaihtaa ensin valitsemansa palvelutuottajan toiseen, palvelun aloittanut tuottaja kirjaa ja laskuttaa toteutuneet käynnit PSOP-järjestelmässä. Järjestelmä vähentää toteutuneet käynnit automaattisesti asiakkaan palvelusetelin käyntimääristä. Palvelun aloittanut tuottaja tekee loppuyhteenvedon tavalliseen tapaan.

2.9 Muut erityiset määräykset

Palveluntuottajan tulee tallentaa potilaan hoitoa koskeva yhteenveto kansalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon laaturekisteriin ja palvelunjärjestäjä siirtää sieltä tiedot potilastietojärjestelmään. Laaturekisteriin kirjataan potilaan merkittävät taustatiedot sekä tehdyt toimenpiteet hyvinvointialueen antamien ohjeiden mukaan.

Psykoterapian laaturekisteri on kansallinen psykoterapioiden seurannan ja laadunvarmistuksen väline, minkä tarkoitus on tukea alueita lakisääteisessä tehtävässään psykososiaalisten menetelmien arvioinnin ja osaamisen ylläpitämiseksi alueillaan. Laaturekisteri on osa potilastietojärjestelmää ja sinne saadaan kerättyä erilaisten psykoterapioiden ja terapiamenetelmien käytöstä tietoa systemaattisemmin. Psykoterapeutilta ja potilaalta kerätään digitaalisesti tietoa psykoterapian kulusta, koetuista hyödyistä sekä oireilun ja toimintakyvyn muutoksesta terapian aikana. Potilaan kokemus saadaan näkyvämmin esiin. Tietoja hyödynnetään potilaan hoidon suunnittelun apuna, kuten muitakin sairauskertomusmerkintöjä. Lisäksi laaturekisteristä saadaan ryhmätasolla tietoa psykoterapiaan pääsyn viiveestä ja hoidon tehosta.

Terapeutti vastaa omiin kyselyihinsä etäliittymän kautta. Potilaat täyttävät kyselyt kirjautumalla OmaTaysiin. Terapeutti huolehtii, että potilas on vastannut kaikkiin vaadittuihin kyselyihin. Mikäli potilas ei siihen itsenäisesti kykene, potilaan kyselyt täytetään yhdessä vastaanotolla. Kyselyiden perusteella järjestelmä automaattisesti koostaa loppukertomuksen terapiajaksolta.

2.9.1 Palveluntuottajaksi hakeutuminen

Palvelusetelituottajaksi hakeutuva täyttää Pirkanmaan hyvinvointialueen sähköisessä palvelusteli- ja ostopalvelujärjestelmässä (PSOP) hakemuksen liitteineen. Hakeutumisen yhteydessä todennetaan myös muiden sääntökirjassa esitettyjen vaatimusten täyttyminen. Hakija vastaa antamiensa tietojen paikkansapitävyydestä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla on ohjeita palveluntuottajaksi hakeutumiseen Palvelusetelit palveluntuottajille - pirha.fi

PSOP-järjestelmän teknisen tuen sähköpostiosoite on psop@istekki.fi. Yksittäisen asiakkaan asiaan liittyvissä kysymyksissä (esimerkiksi palvelustelin voimassaoloon tai tarvittaviin jatkotoimenpiteisiin liittyen) palveluntuottaja on yhteydessä palvelusetelin laatineeseen henkilöön.

Palveluntuottajaksi hakeutuminen edellyttää rekisteröitymistä Soteriin, josta on tarkempi kuvaus yleisen osan luvussa 1.4.

Päätös lähetetään hakijalle sähköpostitse.

Palveluntuottajan toiminnan pitää jatkuvasti täyttää kaikki tässä sääntökirjassa kuvatut ehdot ja edellytykset. Mikäli palveluntuottaja ei täytä sille asetettuja velvoitteita, hyvinvointialue pidättää oikeuden poistaa Tuottaja palvelusetelituottajaluettelosta.

Palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan hyvinvointialueen tarvittaessa järjestämiin palveluseteliasioita käsitteleviin tapaamisiin. Palveluntuottaja on vastuussa mahdollisten työntekijöidensä perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta.

Palveluntuotajan tulee olla yhteydessä palvelelusetelіä hallinnoivaan tahoon tarkennusta vaativissa asioissa.

2.9.2 Voimassaolo

Päätös palvelusetelituottajaksi hyväksymisestä on voimassa toistaiseksi. Ehtoja voidaan uudistaa tai tarkentaa, mikäli lainsäädäntöön, palveluseteliohjaukseen tai käytäntöihin tulee muutoksia. Palveluntuottaja voidaan poistaa palvelusetelituottajien rekisteristä välittömästi vakavien sopimusrikkomusten ilmetessä tai yhden varoituksen jälkeen, mikäli se ei korjaa valvonnan yhteydessä ilmenneitä tai muutoin hyvinvointialueen tietoon tulleita epäkohtia erikseen ilmoitettavan ajan kuluessa.

Hyväksymispäätöstä ei voi siirtää mahdollisten yrityskauppojen yhteydessä uudelle omistajalle, vaan omistajan tulee tehdä uusi hakemus palvelusetelituottajaksi Pirkanmaan hyvinvointialueelle.

Alihankinta

Käyttäessään alihankkijoita Palveluntuottaja vastaa kokonaispalvelun sisällöstä ja laadusta.

Palveluntuottaja voi hankkia omaa toimintaansa täydentäviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tai omaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöään täydentävää työvoimaa alihankkijalta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 17 §:ssä säädetyin rajoituksin. Palveluntuottajalla tulee olla palvelusetelipalvelun sisältöön ja laajuuteen nähden riittävä oma osaaminen palvelun tuottamisesta. Mikäli alihankintana tuotetaan yli puolet tämän palvelusetelin mukaisista palveluista, edellyttää se Tilaajan etukäteistä kirjallista hyväksyntää. Palveluntuottaja ei voi ketjuttaa palveluja siten, että Palveluntuottajan alihankkija hankkii palvelua edelleen alihankintana.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa alihankkijat, joita sen on tarkoitus käyttää, ja vakuuttaa, että alihankkijat täyttävät sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 14 §:ssä säädetyt vaatimukset sekä tämän palvelusetelisääntökirjan vaatimukset. Tilaajalla on oikeus pyytää tarvitsemiaan selvityksiä alihankkijoista.

Ilmoitusvelvollisuus ja mahdollinen etukäteishyväksyntä koskevat myös itsenäisiä ammatinharjoittajia, joita Palveluntuottaja mahdollisesti käyttää palvelussa omaa työvoimaansa täydentävänä.

3 LIITTEET

3.1 Liite 1: Hintaliite

Tuote	Arvo	Hintakatto
Lyhyt yksilöpsykoterapeuttinen hoitojakso 45 minuuttia	105 €	105 €
Lyhyt ryhmäpsykoterapeuttinen hoitojakso 90 minuuttia	85 €	85 €
Lyhyt perheterapeuttinen hoitojakso 90 minuuttia	160 €	60 €